

Kako izabrati najbolju strategiju razvoja lokalne zajednice?

Prof. dr. sc. Vladimir Čavrak

Voditelj SPDS-a „Lokalni ekonomski razvoj”

Ekonomski fakultet Zagreb

E-mail: vcavrak@efzg.hr

Lokalni ekonomski razvoj?

Foto: S. Marinović

- Kako su nastala i kako su se razvila ova naselja?
- U kojem naselju su ljudi najsretniji?

POBJEDNICI

- **Metropolske regije**
- **Policentrične metropolske regije**
- **Turističke regije**

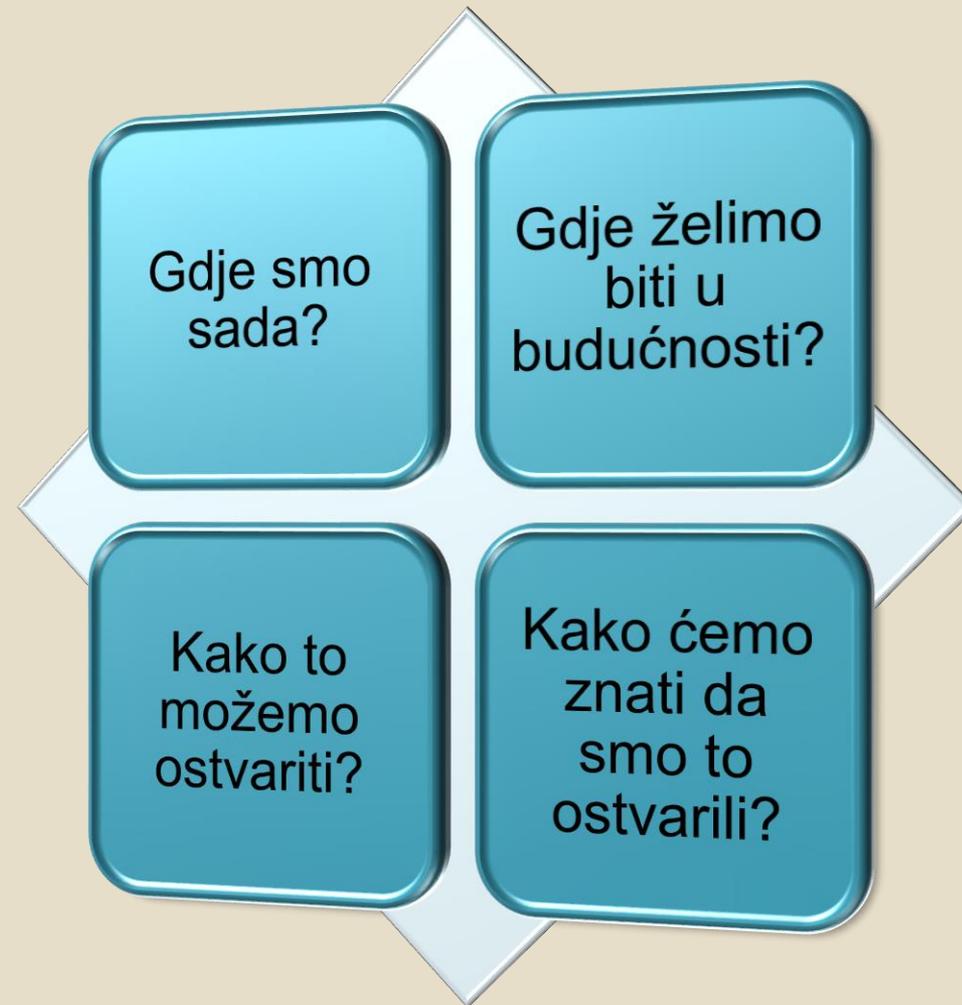
GUBITNICI

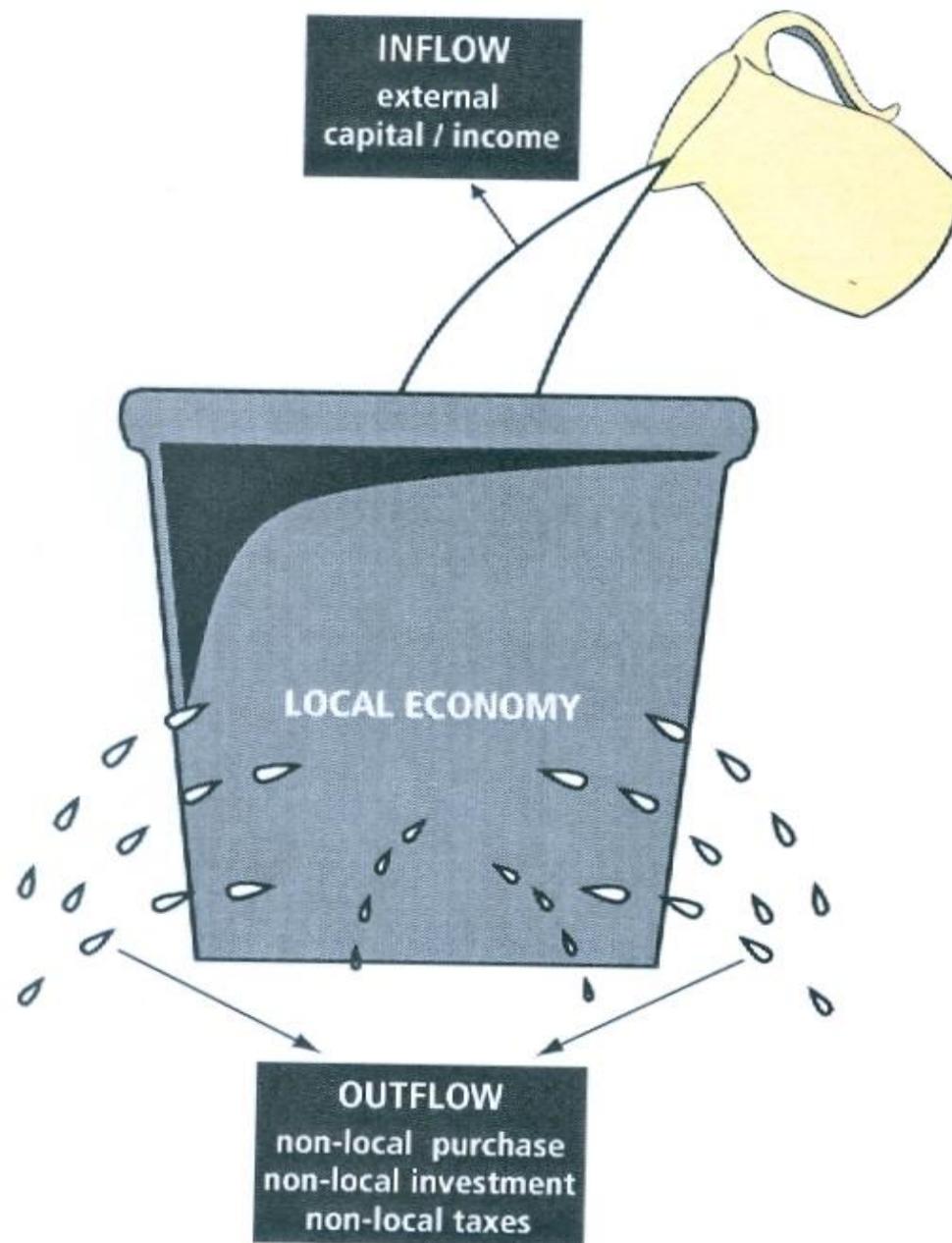
- **Stari industrijski centri**
- **Ostali veliki gradovi**
- **Ruralna područja, mala i srednja mjesta**

Globalizacija – promijenjena uloga regija

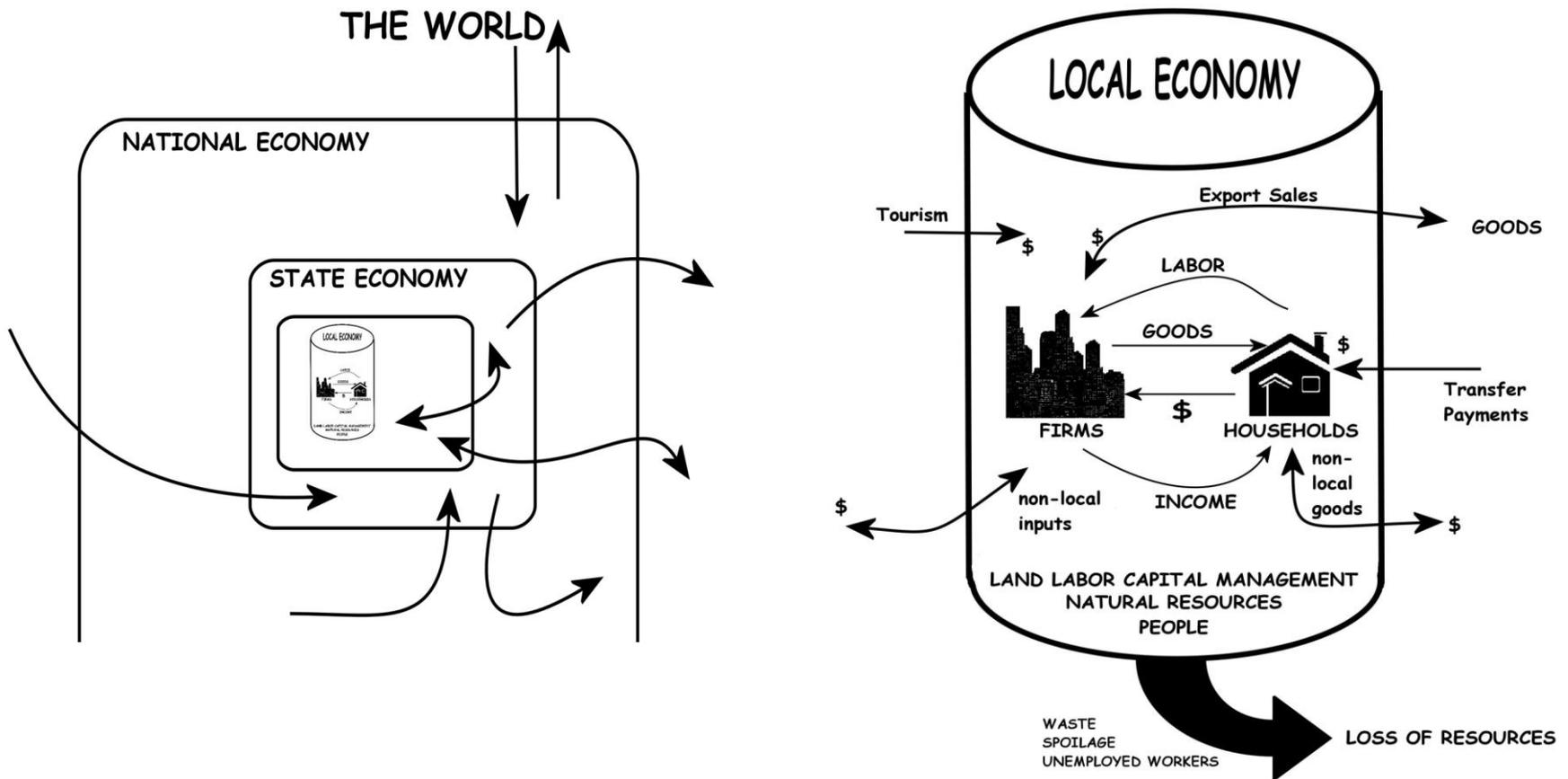
Nove zadaće nacionalnih i lokalnih vlada
Novi kontekst: NOVA EKONOMIJA!

Četiri ključna pitanja!

Model lokalne ekonomije

Statički model

PRILIVI

- Izvoz lokalnih roba i usluga
- Plaće rezidenata zaposlenih u drugim područjima
- Strane izravne investicije (FDI)
- Državni transferi (mirovine, socijalne pomoći, subvencije)
- Kamate, dividende na investicije izvan područja
- Donacije, domaća i inozemna pomoć

ODLIVI

- Uvoz roba i usluga
- Kupovine građana izvan područja
- Porezi, doprinosi i takse plaćeni centralnoj državi
- Kupovina državnih obveznica i vrijednosnih papira subjekata izvan područja
- Investiranje izvan područja
- Nedovoljno iskorišteni kapaciteti, imobilizirani resursi (zemlja, zgrade, kapital, nezaposleni)
- Iseljavanje stanovništva (odliv radnog resursa i smanjenje kupovne moći)

Dinamički model

- Teorija ekonomske baze

- Težište na izvozu i supstituciji uvoza
- Privlačenje resursa iz okruženja

- Dinamički model

- Rast lokalne proizvodnje, potrošnje i investicija
- Koncept multiplikatora – 1kn (investicije) generira 1,6kn (dohotka) – ovisno o sklonosti potrošnji u lokalnoj ekonomiji

Znamo li odgovore na ova pitanja!

1. Koliko su učinkovita i konkurentna lokalna poduzeća?
2. Gdje lokalna poduzeća pribavljaju inpute?
3. Gdje lokalna poduzeća prodaju robe i usluge?
4. Koliko novca kućanstava se odlije izvan lokalne zajednice?
5. Koliko lokalnog novca se reinvestira?

*Tko traži odgovore na ova pitanja?
Može li se izraditi strategija LER bez ovih odgovora?*

Tehnike za poticanje i organiziranje LER

- ▶ Marketinške aktivnosti
- ▶ Financijski alati
- ▶ Menadžment zemljišta, prostora i prava
- ▶ Alati lokalne vlade
- ▶ Infrastrukturne aktivnosti

Lokalni sustavi i gospodarski razvitak – lokalne mreže

- **LOKALNA MREŽA** – poduzeća, kupci, istraživačke i obrazovne ustanove, lokalna vlast, kućanstva
  - Umjesto pojedinačnog treba generirati zajednički **(lokalni) optimum**
- Odnosi – **konkurentski i kooperativni**
- Gube se tradicionalne podjele i granice između:
  - **PRIVATNOG I JAVNOG**
  - **GOSPODARSTVA I OSTALIH SFERA ŽIVOTA**

LER na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu

- U tijeku **natječaj za upis** na SPDS „Lokalni ekonomski razvoj”
  - Informacije na: www.efzg.hr
vcavrak@efzg.hr
- Akademski naziv:
  - **Sveučilišni specijalist za lokalni ekonomski razvoj**

